

Zaaien doe je zo!

Zaaien en alles wat er bij hoort.

On a seed

"This was the goal of the leaf and the root.

For this did the blossom burn its hour.

This little grain is the ultimate fruit.

This is the awesome vessel of power.

For this is the source of the root and the bud ...

World unto world unto world remoulded.

This is the seed, compact of God,

wherein all mystery is enfolded".

Georgic Starbuck Galbraith

10 Zelf zaaien voor tuin, border, perk, balkon, pot, plantenbak, vaas of winterboeket en niet te vergeten de vriezer. Zinvol bezig zijn met de natuur op de oorspronkelijke manier. Zaad is de meest gecompriëerde vorm van natuurlijke rijkdom. Voor de kenner is er dan ook maar één manier om aan planten en liefst "nieuwe" planten te komen. Zaaien!

Oud & Nieuw

Het fabrieksmatig opgekweekte supermarktsortiment, waardoor alle tuinen op elkaar lijken, geeft deze voldoening niet. Zelf je keus maken, zaaien en opkweken, daar heb je direct en de hele zomer, tot diep in de herfst plezier van.

Garden Seeds zal zorgen, dat er elk jaar wel een nieuw product wordt aangeboden. Neem onze groente- en bloemenserie eens onder de loep en let o.a. eens op de soorten gemerkt met een **S** "Sluis Garden Specials". Moderne rassen, die zijn geselecteerd op speciale eigenschappen, die bij andere rassen niet of minder duidelijk tot uiting komen.

Of aan de andere kant - zoals aangegeven met de letter **H** Gouwe Ouwe soorten. "Schatten uit het verleden" - oude en zeer oude rassen, die betrouwbaar, teeltzeker, smakelijk en soms buitengewoon sierlijk zijn, en waaronder zich diverse "Vergeeten Groenten" bevinden. Het grote genieten van de geur, kleur en fleur bij de bloemen de smaak bij de kruiden en de groenten kan beginnen.

Of de vier zakjes onder de naam Historische Erfbeplanting en Stinseflora,

bedoeld als een historisch verantwoorde, natuurlijke, ongemanipuleerde verfraaiing en verrijking van uw omgeving. Oevers, slootkanten, akkerranden, braakliggende gronden, in- en uitritten, weg- en straatranden, oude muren, puinhopen etc. Kijk in de bestellijst naar de verschillende uitvoeringen en maak de best passende keuze voor uw eigen omgeving.

Hulpmiddelen

En nu is de voorbereiding tot het zaaien aan de beurt. Van tevoren de spullen bij elkaar zetten, net als bij kokkellen, te beginnen bij een zaibakje, variërend van de oude bekende, houten aardappelbak tot aan het piepschuimplastic bakje, dat nu veelal wordt gebruikt. Een strooibus schelpenzand (verkrijgbaar in elke dierenwinkel en supermarkt) en een zakje grit (het spul dat tussen nieuw aangelegde tegels of stenen wordt geveegd) of grof rivierzand. En een glasplaatje of lichtdoorlatend plastic folie.

En uiteraard grond. Potgrond is over het algemeen uitstekend geschikt. Mocht deze toch te grof uitvallen dan bewijst de grondzeef goede diensten.

Zaaigrond & Zaaien

We beginnen met een zaaikas of kweekpotjes en uiteraard grond. Het is belangrijk dat je hiervoor wel schone potjes gebruikt, om schimmelvorming te voorkomen.

Potgrond is over het algemeen uitstekend geschikt, maar er bestaat ook speciale zaai- en stekgrond. Vermiculite is voor de fijnere en vaak duurdere zaden uitermate geschikt. Vermiculite is een mineraal zaaimedium (magnesium) en bevat totaal geen ziektekiemen. Het laat veel vocht toe en

Vullen en vlak maken

Zaaieregels zetten

raakt het overtollige vocht ook snel kwijt door verdamping. Vermiculite blijft ook zeer luchtig van structuur, wat erg belangrijk is voor de ontkieming.

Om te beginnen wordt de zaai bak gevuld met een laag potgrond. Niet te zuinig hiermee zijn, want als er later eens even geen tijd is voor het verspenen van de plantjes kunnen ze nog een poosje doorgroeien.

Eventueel kan voor de eerste laag gewone tuinaarde worden gebruikt, aangevuld met een laag potgrond. Wel er voor zorgen dat de zaai bodem vlak is en daarna even aandrukken met een klein plankje of ander vlak materiaal. Het voorkomt verschillen in vochtigheid en later onregelmatigheden in opkomst. De dikte van de laag hangt van de zaadgrootte af. Een oude, maar goede stelregel is dat er over het algemeen niet veel dieper gezaaid mag worden dan de zaadjes dik zijn. Regelmatig vochtig houden van de zaai grond is noodzakelijk.

Let wel op de aangegeven zaaiperiode achter op het zakje. Deze houdt name-

Zaaieregels markeren

lijk verband met de gewenste kiemtemperatuur. Vroeger zaaien dan aangegeven heeft pas zin als ook de gemiddelde temperatuur van de aangegeven periode kan worden gerealiseerd. Zo niet, dan loopt men de kans dat de zaden niet kiemen of dat snel na het ontkiemen de groei stopt en de jonge kiemen het begeven. Zodra de plantjes bovengronds zijn, het glas of de deksel geheel of gedeeltelijk verwijderen. Niet te snel aannemen dat een bepaald soort niet kiemt, want de kiemduur kan variëren van 1 tot 4 weken.

Verspenen

Als de plantjes goed hanteerbaar zijn worden ze verspeend. Hiermee wordt bedoeld het per stuk apart overzetten van de plantjes, van de zaai grond naar een ruimere plaats, bijvoorbeeld in plastic potjes of speciale turfpotjes. Turfpotjes zijn biologisch afbreekbaar hierdoor kun je de plant met pot en al verspenen. De potjes worden gevuld met dezelfde soort grond als waarin u hebt gezaaid. De aarde goed en gelijkmatig aandrukken en het plantje kan worden verspeend. Bij het overzetten van de plantjes op de plaats van bestemming voorzichtig de wortels van het plantjes los maken in de aarde. Het is buitengewoon handig om hiervoor een verspeenset te gebruiken.

De 2-delige verspeenset is een complete set voor het verspenen van jonge plantjes en bestaat uit een verspeenvork en een verspeepen. Een verspeepen is aan het eind puntig, waarmee men gaatjes prikt op de nieuwe standplaats. De verspeenvork heeft een V-vormige inkeping om de plantjes uit de zaaiplaats te lichten en in één handeling in de geprikte gaatjes te laten zakken. Vervolgens meteen even aandrukken, zodat de plantjes met de worteltjes "vast" staan.

Gezaaid

Nu moeten de plantjes groeien, en liefst tot een kort, stevig, compact, goed doorgeworteld en hanteerbaar gewas. Regelmatige water geven en vooral voldoende licht is hierbij van doorslaggevende betekenis.

Oppassen voor verdrogen en de eerste dagen beschermen tegen felle zon is noodzakelijk. Gebruik voor het water geven een plantenspuit of bijvoorbeeld een flessebroes (artikelnr. 7720 - zie pagina 13)

Zaailingen lang en dun

Worden de zaailingen dun en lang? Dan is er een verstoring in de balans tussen licht en warmte.

Door de combinatie van teveel warmte en tekort licht gaan de zaailingen zich rekken en strekken naar het licht. In een vroeg stadium kun je de zaailing nog redden door ze lichter en kouder te zetten. Indien de steeltjes net iets te ver doorgesproeid zijn, probeer dan de zaailingen voorzichtig te verspenen. Plant het zaailingen met een derde deel van het steeltje onder de grond. Zet ze nu direct op een lichte en koele plek. Of de zaailingen het gaan overleven is niet helemaal zeker. Zorg dat de zaailingen kort, stevig en sterk opgroeien.

Afharden

Afharden noemt men het in etappes aan het buitenklimaat laten wennen van binnenshuis of onder glas gekweekte plantjes. Deze plantjes zet men eerst wat koeler voordat ze buiten op de plaats van bestemming worden uitgezet. Let vooral op het heersende weertype, want dat is van belang en bepaalt wanneer de plantjes de definitieve plaatsing aan kunnen.

Kweekkasje met zweltabletten

Afdekken

Zaaien op zaai-bed

Twee- en meerjarige gewassen (vaste planten) worden veelal op een zaai-bed gezaaid in de voorjaar- en zomermaanden. Hou het zaai-bed onkruidvrij! Zaai op regeltjes (rijtjes) en zoveel mogelijk de zaadjes naast elkaar; in ieder geval zo dun mogelijk. Als de planten voldoende volume hebben, kunt u ze verplanten naar de gewenste plaats in de tuin.

- 12 Het zaaisel vooral de eerste dagen goed vochtig houden. Laat in ieder geval de grond niet uitdrogen.

Twee- of meerjarige bloemen gaan pas in het tweede jaar bloeien. In het 1e jaar van zaaien is vooral voor opbouw van het wortelgestel van de plant. Soms komen ze het 1e jaar toch een beetje in bloei.

Uitdunnen

Uitdunnen doen wij bij de soorten die ter plaatse buiten zijn gezaaid en te dicht bijeen staan. (Zie de altijd aangegeven "onderlinge afstand"). Veel soorten kunnen verzet of verplant worden, waardoor de met het uitdunnen weggehaalde plantjes weer benut kunnen worden. Planten met een penwortel kunnen vrijwel nooit verplant worden, die slaan niet aan. Uitdunnen en verplanten geschiedt bij voorkeur niet bij zonnig en drogend weer. De kleine en gevoelige plantjes zouden kunnen verdrogen.

Vruchtwisseling

Het is niet verstandig om een gewas opnieuw, of zelfs meerdere keren, op dezelfde plek als vorig jaar te zaaien of te planten. Het heeft namelijk een eenzijdige invloed op de grond en de kans op bodemmoeheid, ondanks bemesting, zal hierdoor toenemen. Bij vruchtwisseling blijft de bodem actief en levert het ook een gezonder gewas op.

Opkomst plantjes

Goede en slechte combinaties

Er zijn heel wat zorgvuldige tuinders met liefde voor het plantenleven, die niet zo maar lukraak zaaien en planten. Zij hebben door ervaring ontdekt dat bepaalde gewassen elkaar goed en anderen elkaar slecht beïnvloeden.

Verspenen

Zij houden er met hun teeltplan wel degelijk rekening mee.

Onderstaand een aantal voorbeelden van combinaties, die over het algemeen als goed ervaren zijn.

Goede combinaties:

Aardappel	met afrikaantjes, erwten, bonen, knoflook en zonnebloemen
Aardbei	met afrikaantjes, stambonen, sla, spinazie, knoflook, borage
Andijvie	met venkel
Asperge	met tomaat, peterselie en afrikaantjes
Aubergine	met marjolein
Bloemkool	met oregano
Bonen	met selderij, salie, worteltjes, bloemkool, sla en aardappel
Bieten of Kroten	met ui, stambonen, dille, selderij, koolrabi en knoflook
Dille	met worteltjes, sla, ui en tuinbonen
Erwten	met bonen, worteltjes, prei, rapen, salie, venkel en selderij
Kool	met hysop, dille, kamille, boerenwormkruid, afrikaantjes en salie
Koolrabi	met selderij
Komkommer	met dille, knoflook, selderij en venkel
Meloen	met knoflook en Oost-Indische kers
Prei	met bonen, worteltjes, erwten en rapen
Radijs	met peterselie
Rapen	met bonen, worteltjes, prei en peterselie
Selderij	met prei, kool en basilicum
Sla	met kervel, dille, venkel, worteltjes, rapen en knoflook
Spinazie	met selderij
Spaanse Peper	met basilicum, knoflook en bieslook
Tomaten	met peterselie, basilicum, bieslook, knoflook en afrikaantjes
Tuinboon	met dille en bonenkruid
Ui	met worteltjes rode bieten, tomaten, kamille, bonenkruid en peterselie
Worteltjes	met sla, sjalotjes, erwten, dille, bieslook en knoflook

Combinaties die men moet mijden:

Aardappelen	met tomaten, rozemarijn, munt, tijm en kamille
Aardbeien	met kool
Bloemkool	nà spinazie
Bonen	met venkel, ui, sjalotten, knoflook en gladiolen
Erwten	met ui, knoflook en sjalotten
Kool	nà radijs en omgekeerd, ui, knoflook en wijnruit
Sla	met peterselie
Tomaat	met venkel en koolrabi
Ui en Knoflook	met bonen en kool

Bovenstaande gegevens over goede en slechte combinaties zijn o.a. ontleend aan:

- Milieuvriendelijke adviezen door Greet Buchner en Fieke Hoogvelt • Gardener's Magic by M. & B. Boland
- Companion Plants by Helen Philbrick and Richard B. Gregg. • Groenmoes • De biologisch dynamische tuin

Vermiculite is een mineraal zaai-medium (magnesium), dat uitermate geschikt is voor de fijnere (en vaak duurere) zaden. Vermiculite is een natuurproduct en bevat totaal geen ziektekiemen. Laat veel vocht toe en raakt het overvloedige vocht ook snel kwijt door verdamping. Blijft ook zeer luchtig van structuur, wat erg belangrijk is voor de ontkieming.

Vermiculite Korrel F2

8010 Vermiculite - 2,5 liter	€ 4,95
8011 Vermiculite - 5 liter	€ 6,95
8012 Vermiculite - 10 liter	€ 8,95

2,5
liter

5
liter

10
liter

Gemakkelijk bij het zaaien

MiniKas met zweltabletten

Creëer uw eigen Groenten-, Bloemen- of Kruidenkasje in een handomdraai. Plaats na het zaaien het deksel omgekeerd op het bakje en open/sluit het luchtblad. Zo ontstaat een MiniKas met een klimaat waarin de zaadjes goed kunnen ontkiemen.

Geschikt voor
Bloemen,
Groenten en
Kruiden.

BONUS :

inclusief gratis zakje zaad

Kenmerken van zweltabletten:

- De zweltabletten zijn speciaal gemaakt van de bolsters van kokosnoten. Een natuurlijk product!
- De tabletten zwellen zeer snel op en zijn daarna direct klaar voor gebruik.
- Geen vieze potgrond handen.
- Neemt gemakkelijk water op en in combinatie met de gezonde voedingsbodem krijgen de plantjes verrassend snelle beworteling en een gezonde groei.
- Na opkomst is het gemakkelijk en betrouwbaarder verplanten. Verspenen is niet meer nodig en dit voorkomt wortelbeschadiging en vertraging in de groei.

Gebruik van MiniKas:

1. Zwel de tabletten op met 30 ml water per tablet.
2. Zaai de zaadjes per 1 of 2 stuks of met een theelepel op de tabletten (ingeval van bosjes kiemplanten zoals b.v. lobelia)
3. Zorg dat de tabletten tijdens de opkweek vochtig blijven. Laat na het opzwellen ca. 5 mm water in het bakje staan.
4. Wanneer de plantjes beginnen te groeien het "luchtblad" open draaien.
5. Als de plantjes groot genoeg zijn kunt u ze uitplanten.

13

Ook bij het opkweken blijft de zweltablet een eenheid. Gemakkelijk en betrouwbaar!

8002	MiniKas Groot (17 x 37,5 cm) met 24 zweltabletten	€ 5,95
8004	Navulling (50 zweltabletten)	€ 4,50

Flessebroes

Met deze flessebroesjes maakt u in een handomdraai van uw plastic(pet) fles een gieter. Uitermate geschikt voor het water geven van uw pas gezaaide zaden, zaailingen en kleine stekjes.

Inhoud verpakking:

3x broesdop :
fijn, medium en enkele straal

Niet alleen ideaal bij het water geven, tijdens het zaaien en stekken, maar ook leuk voor kinderen met een eigen tuintje. Iedereen kan water geven met de Flessebroes.

7720 Flessebroes - 3 broesdopjes	€ 3,95
----------------------------------	--------

Flessebroes setje,
3 verschillende broesdopjes

Gemakkelijk bij het zaaien

Zaadlint

Zaaien - direct op de juiste plaats.

Zaadlint is gemakkelijk en snel. Gemaakt van papier dat zichzelf in de grond oplost. Leg de zaadlint op een vlak zaai-bed, maak ze nat en bedek met ca. 0,5 cm aarde. Daarna licht vochtig houden. U kunt de zaadlinten gemakkelijk knippen op iedere gewenste lengte.

Pillenzaad

Zaaien - direct op de juiste plaats.

Onze **pillenzaaden** worden netjes in een pillenkaart met blister verpakt ter bescherming van breuk. Pillenzaad is handig, omdat het gemakkelijk zaait door de pilvorm en doordat het direct op de juiste plaats kan worden gezaaid, is uitdunnen niet meer nodig. Onderstaande soorten die als gepilleerde zaden beschikbaar zijn.

14 0176 Red & Green Salad Bowl (pagina 18)
5 meter | Prijsklasse 4 **EKO**

Biologische zaden. Als 5 meter zaadlint. Salad Bowl vormt geen kroppen, maar meer losse blaadjes. Door alleen de buitenblaadjes te plukken kan je 2 tot 3 keer oogsten. Bevat de rode en de groene variant van Salad Bowl.

0418 Radijs Raxe (pagina 23)
5 meter | Prijsklasse 4 **EKO**

Biologische zaden. Als 5 meter zaadlint. Mooie rode, ronde radijsjes voor de vroege én late teelt onder glas en vollegrond. Goed resistent tegen voosheid, meeldauw, hoge en lage temperaturen. Weinig bemesten, anders verhoogde kans op voosheid. Volgende water geven voorkomt scherpeheid.

0471 Wortel Nantes 2 (pagina 25)
5 meter | Prijsklasse 4 **EKO**

Biologische zaden. Als 5 meter zaadlint. Een lange en stevige zomewortel. Goed en redelijk lang bewaarbaar. Geeft glanzend oranje wortels van ca. 22 cm met een prettig zoete smaak.

0536 Bosui White Lisbon (pagina 27)
5 meter | Prijsklasse 4 **H**

Als 5 meter zaadlint. Witte, ovaalronde bosuitjes en rechtopstaand donkergroen blad. De uitjes zijn lang houdbaar. Rauw gebruiken in bijvoorbeeld uw salades. Oogsten kan al in de vroege zomer.

0474 Wortel Nantes 2 Topfix (pagina 25)
ca. 200 pillen | Prijsklasse 4 **P**

Gepilleerde zaden. Een mooie selectie van de Nantes. Een lange en stevige zomewortel, die ook geschikt is voor de wat zwaardere grond. Goed en redelijk lang bewaarbaar. Geeft glanzend oranje wortels van ca. 22 cm met een prettig zoete smaak.

0496 Wortel Flakkese 2 selectie (pag. 26)
ca. 200 pillen | Prijsklasse 4 **P**

Gepilleerde zaden. Duidelijke verbeterde selectie van het Flakkese type. Geeft een vrij grove, stompe winterwortel, die geschikt is voor vers gebruik en lange bewaring. Geeft wortels van ca. 30 cm lang. Dun zaaien op regels en na opkomst niet uitdunnen. Zorg voor een diep bewerkte grond, zodat de wortel ongestoord kan groeien. Normaal bemesten en absoluut geen verse stalmest gebruiken. Eventueel afdekken om de schade door de wortelvlieg te voorkomen. Uien of prei tussen de regels planten helpt ook.

0516 Prei Farinto (pagina 26)
ca. 200 pillen | Prijsklasse 4 **P**

Gepilleerde zaden. Tuinderskwaliteit. Een winterprei met uitstekende vorstresistentie. Oogstbaar tot einde winter. Produceert een ca. 25 cm lange, donkergroene prei. Zeer goed resistent en na oogst lang bewaarbaar.

0231 - pagina 19

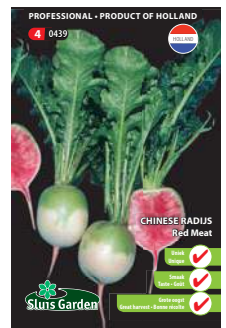
0244 - pagina 20

PRO-SERIE

Bij de Groenten soorten zijn 14 soorten in de "Professional Series" **PRO** opgenomen. Soorten met zeer bijzondere eigenschappen zoals prijswinnaars, professionele soorten, variëteiten met aparte groei- en bloeiwijze.

0301 - pagina 20

0439 - pagina 24

0478 - pagina 25

0481 - pagina 25

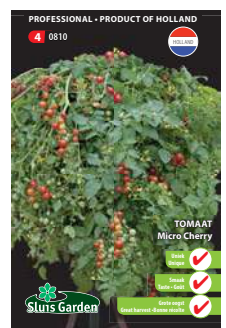
0572 - pagina 27

0644 - pagina 30

0669 - pagina 30

0810 - pagina 33